

Državni izpitni center

M 1 9 1 6 4 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

TEORIJA IN ZGODOVINA DRAME IN GLEDALIŠČE

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 4. junij 2019

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	10	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Sončev obrat (zimski solsticij) se zgodi 21. decembra. Takrat se začne zima. V naslovu je eksplisitna/implicitna (odvisno od interpretacije) časovna informacija, ker natančno določa čas (možna je tudi navedba božičnega večera, 24. decembra), prav tako je eksplisitna časovna informacija v prizoru 19.1, kjer je navedena ura šestinštirideset minut čez polnoč. Posebnost je tudi, da se predhodni prizor dogaja v enakem času (petinštirideset čez polnoč in šestinštirideset čez polnoč). ♦ Uvodne didaskalije so: <u>naslov</u>: Vladimir; <u>podnaslov</u>: drama; <u>moto</u>: Obstajajo okoliščine, v katerih lahko vsak človek postane nasilen. Miki (Mouse); <u>seznam likov</u>: Aleš M., 21 let, brezposeln; Maša T., 20 let, študentka; Miki B., 20 let, študent; Vladimir D., 55 let, bivši varnostnik; <u>prva obvestila o kraju in času dogajanja</u>: prostor stanovanje in čas sedanjost. ♦ Besedili ne sledita trem enotnostim. Zimski sončev obrat nima enotnega prostora, Vladimir pa ne enotnega časa, dramski čas je raztegnjen na nekaj mesecev. 	Za oznaki do 2 točki. Za posebnost 1 točka. Za povzetek do 5 točk Za utemeljitev do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Odlomek A sodi v vrh dramskega besedila, spopad/nespopad/trk dveh nasprotnih si idej, in v iztek, konec, pomiritev, razsnovo, idilično sliko božičnega večera ob klavirski glasbi. ♦ Odlomek A se zgodi zatem, ko Albert kljub vsemu – vendar kasneje ugotovimo, da zgolj navidezno – nažene gosti iz stanovanja in ga polije z vinom. Rudolf se celo poslovi, Corinna hoče z njim ..., pa vendar se nato na začetku odlomka A oz. na koncu 18. prizora ne obvlada več in izgovori ključno besedo žid, ki ga neposredno poveže z nacizmom. ♦ Nato se 19. prizor nadaljuje, kot da se to v resnici ni zgodilo, kot da so to zgolj Albertove halucinacije (zaradi količine tablet in popitega alkohola). V prizoru 19.5 najdemo nemočnega Alberta in Rudolfa, ki se sklanja nad njim brez madežev rdečega vina. ♦ Ena od možnih interpretacij pa je tudi ta, da je besedilo tudi scenarij za nov Bettinin film, preigravanje možnosti. 	Za umestitev do 2 točki. Za povzetek do 2 točki. Za utemeljitev 1 točka. Za razlago 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	8	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rudolf je protagonist, njegov nenadni vstop prinaša zaplet v dramsko besedilo. Je bežna Corinnina simpatija z vlaka, iz besedila postopoma izvemo, da je starejši moški s preteklostjo: gre za sina v Paragvaj pobeglih nacistov, ki je po nazorih ostal zvest družinskemu izročilu. ◆ Govori prijetno in tekoče in tako pripomore k izboljšanju prazničnega vzdušja (le-ta je v sodobni urbani družini, ki jo gledamo, namreč problem) – zato lahko govori pravzaprav karkoli. Šarmanten je, zabaven, prijazen. V primerjavi z Albertom se obnaša veliko bolj božično, prijetno igra klavir in se igra z otrokom ... ◆ Besedilo tako govori o problemu, ki ga iz svojega vsakdana lahko bolj ali manj dobesedno prepoznamo: o vzponu novega konservativizma, politične desnice in porastu iz tega izhajajočega govora v vsakdanjem življenju, na katerega levica odgovarja z zmedenim molkom, pasivnostjo in v najboljšem primeru tihim besom, ki je še najbolj avtodestruktiven. 	Za oznako Rudolfa in njegove predzgodbe do 4 točke. Za opredelitev do 2 točki. Za utemeljitev do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	5	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vladimir najprej prekrši nenapisano pravilo in vstopa v sobe svojih sostanovačev (Mikijeve zapiske pospravi v predal mize v njegovi sobi), hkrati natančno brska po zapiskih, saj ve, kateri strani manjkata. Popravlja sifon, Maši podari kladivo, ker ga potrebuje sam. ◆ Alešev vzrok je tudi socialna stiska, saj je dolžen denar in mu grozijo izterjevalci. 	Za utemeljitev do 3 točke. Za odgovor do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	8	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vlak je obtičal v snegu in tako sta se spoznala Rudolf in Corinna. ◆ Albert in Rudolf nosita po <u>stopnišču božično jelko</u>, na katero je Albert alergičen, (kar je dodatni vzrok za "samopomilovanje"). ◆ V <u>ateljeju</u> ljubimkata Bettina in Konrad. Možno je tudi, da Albert Konradu posoja <u>denar</u>. ◆ Na <u>hodniku pred vhodnimi vrati</u> Betinna prav tako <u>ljubimka</u> s Konradom. Na <u>hodnik pred vhodnimi vrati</u> Naomi prinese kuverto s pismom in <u>denarjem</u>. 	Za pravilno povezavo do 2 točki, skupaj 8.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	4	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rojstnodnevno darilo je neobičajno: kladivo, ki je tudi morilsko kladivo, s katerim Aleš Vladimira v izteku dramskega besedila ubije. Je morilski predmet. Vladimir z gesto, da kladivo izbere za rojstnodnevno darilo, Mašino vlogo instrumentalizira, je ne upošteva kot subjekt, ki ima drugačne želje kot on. 	Za oznako do 4 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Replika spominja na Orgonovo repliko iz Molierovega Tartufa. ♦ Obe dramski osebi, tako Orgon kot Aleš, ne spregledata negativnih prišlekov in sta do konca dramskega besedila oz. do takrat, ko je že prepozno, zaslepljena. ♦ Vse dramske osebe spregledajo prej. Aleš in Orgon sta zaslepljena/naivna vse do konca. 	Za odgovor do 3 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ dramatika u fris ♦ urbano, socialno destabilizirano razslojeno okolje, besedilo napisano v slengu, reproduciranje brezmiselnega in brezperspektivnega življenja z izbruhi nasilja ... ♦ Odlomek B se prav tako dogaja v stanovanju, v urbanem, socialno destabiliziranem okolju, osebe govorijo v slengu (nedosledno), prisotno je še pritajeno nasilje. 	Za poimenovanje 1 točka. Za značilnosti do 3 točke. Za utemeljitev 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Izganjalci hudiča ♦ Slastni mrljič ♦ Nemir ♦ Razred ♦ Reklame, seks in požrtvija 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	7	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Na fotografiji so Jaka Lah kot Konrad (slikar na obisku), Jure Heningmann kot Albert (protagonist/antagonist) in Maruša Majer kot Bettina (filmska režiserka). ♦ Režiser je bil Juš A. Zidar. 	Za imena in vloge do 6 točk. Za režiserja 1 točka.

Skupno število točk: 61